



# Elintaso

from the Esri GeoInquiries™ collection for World Geography

Kohde ryhmä – Maantieteen opiskelijat

Kesto – 15 minuuttia

## Tehtävän kuvaus

Tehtävässä tarkastellaan nopeasti ja hitaasti kehittyvien maiden elintasoja globaalisti. Tarkoituksena on tutkia eri alueiden kehitystä elintason indikaattoreita apuna käyttäen. Tehtävässä tutkitaan elintason ja väestönkasvun välistä suhdetta.

Kartan URL: <http://esriurl.com/worldGeoInquiry7>

## Yli 64-vuotiaiden osuus koko väestöstä maittain

1. Avaa tehtävässä käytettävä kartta klikkaamalla yläpuolella olevaa linkkiä (Kartan URL).
2. Kartan avauduttua klikkaa vasemmanpuolisessa **Details/Yksityiskohdat** -ikkunassa **Content/Sisältö** -välilehti auki. Sisältö -välilehdellä on lueteltu kartan sisältämät karttatasot. Tarkastele mitä karttatasoja kartta sisältää. Huom. SOL = standard of living (Elintaso).
3. Klikkaa **SOL-Population 65 Years Or Older/Percent** karttatason nimeä. Karttataso sisältää tiedon siitä mikä on yli 64-vuotiaiden osuus koko väestöstä maittain. Klikkaa karttatason nimen alle ilmestynyttä taulukkoikonia avataksesi karttatason ominaisuustietotaulun (Show Table).
4. Klikkaa ominaisuustietotaulussa **Pct Over 64** kentän nimeä ja valitse **Sort Ascending**. Kenttä sisältää tiedon yli 64-vuotiaiden osuudesta koko maan väestöstä. Ominaisuustietotaulun kentät järjestettiin nyt pienimmästä luvusta suurimpaan.
5. Rullaa ominaisuustietotaulussa alaspäin -99 arvojen ohi. Korosta -99 arvojen jälkeiset 30 ominaisuustietotaulun riviä. Saat valittua ominaisuustietotaulusta useamman rivin klikkaamalla ensimmäistä ominaisuustietotaulun riviä, jonka haluat valita, painamalla **Shift** painikkeen pohjaan ja klikkaamalla viimeistä riviä, jotka haluat valita. Valitut kohteet korostuvat kartalla.
  - Minnepäin maailmaa sijoittuvat 30 maata, joissa yli 64-vuotiaiden osuus koko väestöstä on alhaisin?

---

  - Mikä on alhaisin luku?

---
6. Rullaa ominaisuustietotaulussa alaspäin ja valitse seuraavaksi ominaisuustietotaulun 30 viimeistä riviä.
  - Minnepäin maailmaa sijoittuvat 30 maata, joissa yli 64-vuotiaiden osuus koko väestöstä on korkein?

---

  - Mikä on korkein luku?

---

## Lapsikuolleisuus maittain

7. Sulje ominaisuustietotaulu oikeassa yläkulmassa olevasta rastista.
8. Ota **SOL-Population 65 Years Or Older/Percent** karttataso pois näkyvistä klikkaamalla karttatason nimen edessä olevaa ruutua. Ota **SOL-Infant Mortality/Deaths** karttataso näkyviin rastittamalla tason nimen edessä oleva ruutu. Karttataso sisältää tiedon lapsikuolleisuudesta maittain.
9. Avaa **SOL-Infant Mortality/Deaths** karttatason ominaisuustietotaulu. Järjestä kohteet **Infant Mortality Total** kentän mukaan laskevaan järjestykseen, suurimmasta luvusta pienimpään (Sort Descending). Kenttä sisältää tiedon siitä, mikä lapsikuolleisuusluku on kussakin maassa.
  - Minne sijoittuvat 30 suurimman lapsikuolleisuuden maata? Mikä on korkein lapsikuolleisuusluku?

---

  - Minne sijoittuvat 30 alhaisimman lapsikuolleisuuden maata? Mikä on alhaisin lapsikuolleisuusluku?

---

## Bruttokansantuote maittain

10. Sulje ominaisuustietotaulu ja ota **SOL-Infant Mortality/Deaths** karttataso pois näkyvistä.
11. Tarkastele **SOL – GDP Per Capita** ja **Workforce In Services %** karttatasoja laittamalla ne vuoroin näkyviin ja pois näkyvistä. **SOL – GDP Per Capita** karttataso sisältää tiedon bruttokansan tuotteesta asukasta kohden maittain ja **Workforce In Services %** karttataso tiedon mikä on palvelusektorin osuus työvoimasta maittain.
  - Missä sijaitsevat maat, joissa bruttokansantuote on alhaisin? Mikä on alhaisin BKT lukema?

---

  - Missä maissa on korkein bruttokansantuote?

---

## Elinajanodote ja lukutaito

12. Sulje ominaisuustietotaulu.
13. Ota kaikki **SOL** karttatasot pois näkyvistä. Tarkastele **SOL - Life Expectancy** (elinajanodote) ja **SOL - Literacy** (lukutaito) karttatasoja ja niiden ominaisuustietotauluja.
  - Missä maissa elinajanodote on alhaisin? Mikä on alhaisin elinajanodote? (Life Expectancy -kenttä).

---

  - Missä maissa elinajanodote on korkein? Mikä on korkein elinajanodote?

---

  - Missä maissa on vähiten lukutaitoisia ihmisiä? Mikä on alhaisin prosenttiluku? (Literacy (%) -kenttä)

---

  - Missä maissa on eniten lukutaitoisia ihmisiä? Mikä on korkein prosenttiluku?

---

## Nettomaahanmuuton ja elintason suhde

Nettomuutto on tietyille alueelle suuntautuvan muuton ja alueen poismuuton välinen erotus. Negatiivinen nettomuutto luku kertoo, että ihmisiä muuttaa alueelta enemmän pois kuin alueelle muuttaa uusia ihmisiä. Positiivinen luku puolestaan kertoo, että alueelle muuttaa enemmän ihmisiä kuin alueelta muuttaa pois.

- Arvioi mitkä maat kärsivät muuttotappiosta? Entä missä maissa tapahtuu muuttovoittoa?

14. Ota kaikki muut karttatasot pois näkyvistä ja laita **SOL - Net Migration** karttataso näkyviin. Avaa karttatason selite klikkaamalla karttatason nimeä.

- Tukeeko kartan tiedot antamaasi arviota?

### Taulun näyttäminen ja järjestäminen

- Vain tietyntyyppiset karttatasot sisältävät taulukkomuotoista tietoa.
- Taulu avataan viemällä hiiri Sisältö / Content välilehdellä oikean karttatason päälle ja klikkaamalla tason nimen alle ilmestyvää taulukkosymbolia.
- Taulukon sisältämä tieto voidaan järjestää tietyn kentän mukaan klikkaamalla kentän nimeä ja valitsemalla nouseva järjestys (Sort Ascending) tai laskeva järjestys (Sort Descending).

### Kohteen valinta taulussa

- Klikkaamalla kohdetta taulussa kohde korostuu myös kartalla.
- Jos haluat valita useamman kohteen samanaikaisesti, niin pidä Shift-painiketta pohjassa ja valitse kaikki kohteet, jotka haluat korostaa kartalla.

## Next Steps

**DID YOU KNOW?** ArcGIS Online is a mapping platform freely available to public, private, and home schools. A school subscription provides additional security, privacy, and content features. Learn more about ArcGIS Online and how to get a school subscription at <http://www.esri.com/schools>. **THEN TRY THIS...**

- Above the Contents pane, click Analysis.
- Expand Find Locations, and then click Derive New Locations.
- Click Add Expression, and then build the following expression: *Net Migration Where Net Migration Is Less Than -4*.



### TEXT REFERENCES

This GIS map has been cross-referenced to material in sections of chapters from these middle school texts.

- *World Cultures and Geography* by McDougal Littell
- *My World Geography* by Pearson

[WWW.ESRI.COM/GEOINQUIRIES](http://WWW.ESRI.COM/GEOINQUIRIES)

copyright © 2019 Esri

Version Q3 2019. Send feedback: <http://esriurl.com/GeoInquiryFeedback>

